

Obor: Stavby (O1)**Typ:** Materiály, výrobky a systémy (FI)

Kontakt: Xella Porobeton CZ s.r.o., Vodní 550, 664 62 Hrušovany u Brna, Tel.: 547 101 289, www.ytong.cz ◆ GB ...

Autor: Lidmila Kábrtová**Fotografie:** Archiv Xella Porobeton CZ s.r.o.

Bytový dům Mondrian

Jedním z hlavních úkolů československé porevoluční architektury byla rehabilitace panelových sídlišť. Původně byla sídliště zamýšlena jako zdravé bydlení v parku, avšak zdegenerovala do podoby nevyhovujícího bydlení v neudržované zeleni. O použitých stavebních materiálech ani nemluvě. Ke kořenům původní dobré myšlenky se vrátili architekti Andrea Klimková a Andrej Alexy ve svém návrhu bytového domu na bratislavském sídlišti Ružinov.

Myšlenka budování rozlehlých obytných sídlišť pochází z hlav meziválečných funkcionalistických architektů. Hlavním ideologem tohoto období byl švýcarský architekt Le Corbusiér a právě jeho marseillský L'Unité d'Habitation se stal pravzorem pro bratislavský bytový dům. Autoři se však z něj poučili a přizpůsobili fungování domu a jeho konstrukci soudobým požadavkům.

Dům je vystavěn jako železobetonová monolitická konstrukce. To umožnilo flexibilně uvolnit jeho dispozice a v části přízemí umístit kryté stání pro automobily. Zbývající část parteru je vyhrazena pro obchodní komerční plochy, což vede k funkční pestrosti sídliště a dům působí živějším dojmem. Další parkovací stání jsou umístěna v podzemí nebo před domem.

Ztužující komunikační jádra bytovky šplhají až do výšky 9 nadzemních podlaží a stabilizují nosnou skeletovou konstrukci domu. Zatímco v Marseille odlil Le Corbusiér celý dům z betonu, v Bratislavě postupovali architekti hospodárněji a šetrněji. Vyzdívký skeletu jsou v Bratislavě provedeny z pórobetonových tvárníc YTONG, což jednak zaručilo dostatečnou tepelnou izolaci obvodových stěn a jednak urychlilo a zlevnilo výstavbu. Lehkost bloků YTONG je výhodná pro manipulaci, při zdění

a rovněž se pozitivně projevuje při statickém návrhu, poněvadž zatížení konstrukcí potažmo základové spáry je menší.

Architekti dostali křídla v podobě konstrukčních materiálů betonu a pórobetonu, což ukázali jak v dispozicích, tak na fasádě. Kromě kompozice oken a prosklených lod-

ží se na fasádě výrazně projevuje i barevnost balkonů. Díky zvolené barevné paletě, která se odkazuje na významného holandského abstraktního malíře, se domu začalo říkat Mondrian.

Bratislavské sídliště Ružinov je postupně zahušťováno o nové domy a vybavenost. Bytový dům Mondrian je příkladem toho, jak je možné myšlenku z první poloviny minulého století přepsat do současnosti a posunout její kvalitu o notný kus dál. Po zvyšování standardu bydlení a stavebních konstrukcí se zlepšení snad dočká i okolní příroda. Po parkové úpravě sousední jezírko Rohlík doslova volá. □

- **Místo stavby:** SR Bratislava, Sedmokráska ulice, Ružinov – Trávniky
- **Užitná plocha:** 12 166 m²
- **Obestavěný prostor:** 38 502 m³
- **Investor:** IN VEST s.r.o. Šaľa
- **Autoři:** Ing. arch. Andrej Alexy, Ing. arch. Andrea Klimková
- **Generální projektant:** Architektonická kancelária Alexy Klimková
- **Generální dodavatel:** IN VEST s.r.o. Šaľa
- **Realizace:** 11/2003 – 06/2005